

बार्षिक समिक्षा

रम्भा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

पिपलडांडा, पाल्पा

मिति : २०७८/०५/२८

प्रस्तुतकर्ता

भक्तु जङ्ग राना

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

पाल्पा जिल्ला
रम्भा गाउँपालिका

Syangja

हुँगी

1

Rampur
Nagarpalika

फोक्सिङ्कोट

2

Bagnaskali Gaunpalika

पिपलडाँडा

3

Mathagadhi Gaunpalika

ताहु

5

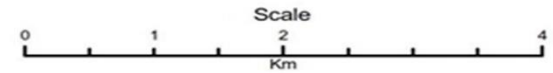
Purbakhola Gaunpalika

हुमिन

4

संकेत

- वडा नम्बर
- वडा सीमाना
- गाउँपालिका/नगरपालिका सीमाना
- जिल्ला सीमाना

Projection System: MITM Spheroid - Everest 1830

परिचय

मुलुकमा कायम गरिएका ७५३ स्थानीय तह मध्ये रम्भा गाउँपालिका पनि एक हो। पाल्पा जिल्लाको मध्ये भागमा अवस्थित यस गाउँपालिकाको उत्तरतर्फ कालीगण्डकी नदी तथा स्याङ्जा जिल्ला, पूर्वमा रामपुर नगरपालिका तथा पूर्वखोला गाउँपालिका, दक्षिणमा माथागढी गाउँपालिका र पश्चिममा बगनासकाली गाउँपालिका पर्दछन्। गाउँपालिकाको नामाकरण यसै गाउँपालिकाको वडा नं. ५ मा अवस्थित प्रसिद्ध शक्तिपीठ रम्भादेवीको नामबाट रहेको हो। रम्भा गाउँपालिका पाल्पा जिल्लाको सबैभन्दा थोरै (५ वटा) वडा भएको गाउँपालिका हो। पाल्पा जिल्लाका प्रमुख अग्ला लेकहरू मध्येको रिमिघा लेक यसै गाउँपालिकामा अवस्थित छ।

हालै भएको घरधुरी सर्वेक्षण अनुसार रम्भा गाउँपालिकाको कुल जनसंख्या १७०७७ जसमा पुरुष:७५६५ महिला:९५१२ रहेको छ । यो गाउँपालिका ९४.१२ बर्ग किलोमिटरमा फैलएको छ । रम्भा गाउँपालिका ८३ डिग्री ४१ मिनेट २० सेकेण्ड पूर्वी देशान्तर र २७ डिग्री ५१ मिनेट ५८ सेकेण्ड उत्तरी अक्षांशमा पर्दछ । यस गाउँपालिकाको केन्द्र रम्भा-३ पिपलडाँडामा रहेको छ । स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ मा व्यवस्था गरिए बमोजिम यस कार्यालयले शिक्षा,स्वस्थ्य,कृषि,पशुपालन,उधम,रोजगार,सूचना तथा संचार, भौतिक पूर्वधार, सामाजिक समावेशीकरण, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन,महिला तथा बालबालिकाका क्षेत्र लगायत अन्य विविध क्षेत्रमा सेवा प्रबाह गर्दै आएको छ । "रम्भा गाउँपालिकाको शान ,सुखी रम्भाबासि समृद्ध रम्भा हाम्रो अभियान" भन्ने दूरदृष्टिलाई साकार पार्नको लागि रम्भा गाउँपालिकाले संघ,प्रदेश र जिल्लाको सहयोग समन्वयमा गाउँपालिकाको आर्थिक,सामाजिक,साँस्कृतिक विकासको लागि बिभिन्न योजना तथा कार्यक्रम संचालन गर्दै आएको छ ।

रम्भा गापाको २०७८/७९ को बजेट

क्र.स	बजेट उपशिर्षक	चालु	पुँजीगत	जम्मा
१.	रम्भा गाउँपालिका	१५१,३११,९४३.४१	९९५८४५०३.००	२५०८९६४४६.४१
२.	वडा नं १	२०००००.००	४८०००००.००	५००००००.००
३.	वडा नं २	३९००००.००	४६१००००.००	५००००००.००
४.	वडा नं ३	१२५००००.००	३७५००००.००	५००००००.००
५.	वडा नं ४	५२००००.००	४४८००००.००	५००००००.००
६.	वडा नं ५	६१५०००.००	४३८५०००.००	५००००००.००
७.	संघीय सरकार शसर्त अनुदान	१८६२४००००.००	२२८६००००.००	२०९१०००००.००
८.	संघीय सरकार समपुरक अनुदान	०	४२०००००.००	४२०००००.००
९.	प्रदेश सरकार शसर्त अनुदान	४४४४०००.००	१०१०००००.००	१४५४४०००.००
१०.	जम्मा	३४४९७०९४३.४१	१५८७६९५०३.००	५०३७४०४४६.४१

रम्भा गापाको २०७८/७९ को वार्षिक वित्तीय प्रगति

सि.नं.	क्षेत्र/उप क्षेत्र	विनियोजन	खर्च	प्रगति (%)
१	आर्थिक विकास	१,६८,३७,२००	१,०६,९८,६०८	६३.५४
१	कृषि	४७,५०,०००	१७,५०,०००	३६.८४
२	पर्यटन	९,३७,२००	९,३७,०००	९९.९८
४	जलश्रोत तथा सिंचाई	१,११,००,०००	८०,११,६०८	७२.१८
२	सामाजिक विकास	३,२१,४५,०००	३,०६,२०,३३४	९५.२६
३	पूर्वाधार विकास	१०,३७,८०,०००	८,७७,१८,८८०	८४.५२
१	यातयात पूर्वाधार	६,९८,४०,०००	५,९५,५३,२८४	८५.२७
२	भवन, आवास तथा सहरी विकास	२,७५,९०,०००	२,४०,४०,१२६	८७.१३
३	उर्जा	१३,००,०००	८,०४,९७०	६१.९२
४	सम्पदा पूर्वाधार	५०,००,०००	३२,७०,५००	६५.४१
५	पुननिर्माण	५०,०००	५०,०००	१००
५	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	१,२२,८४,५०३	१,०९,४४,९१२	८९.१
कुल जम्मा		१६,५१,०६,७०३	१३,९९,८२,७३४	८४.७८

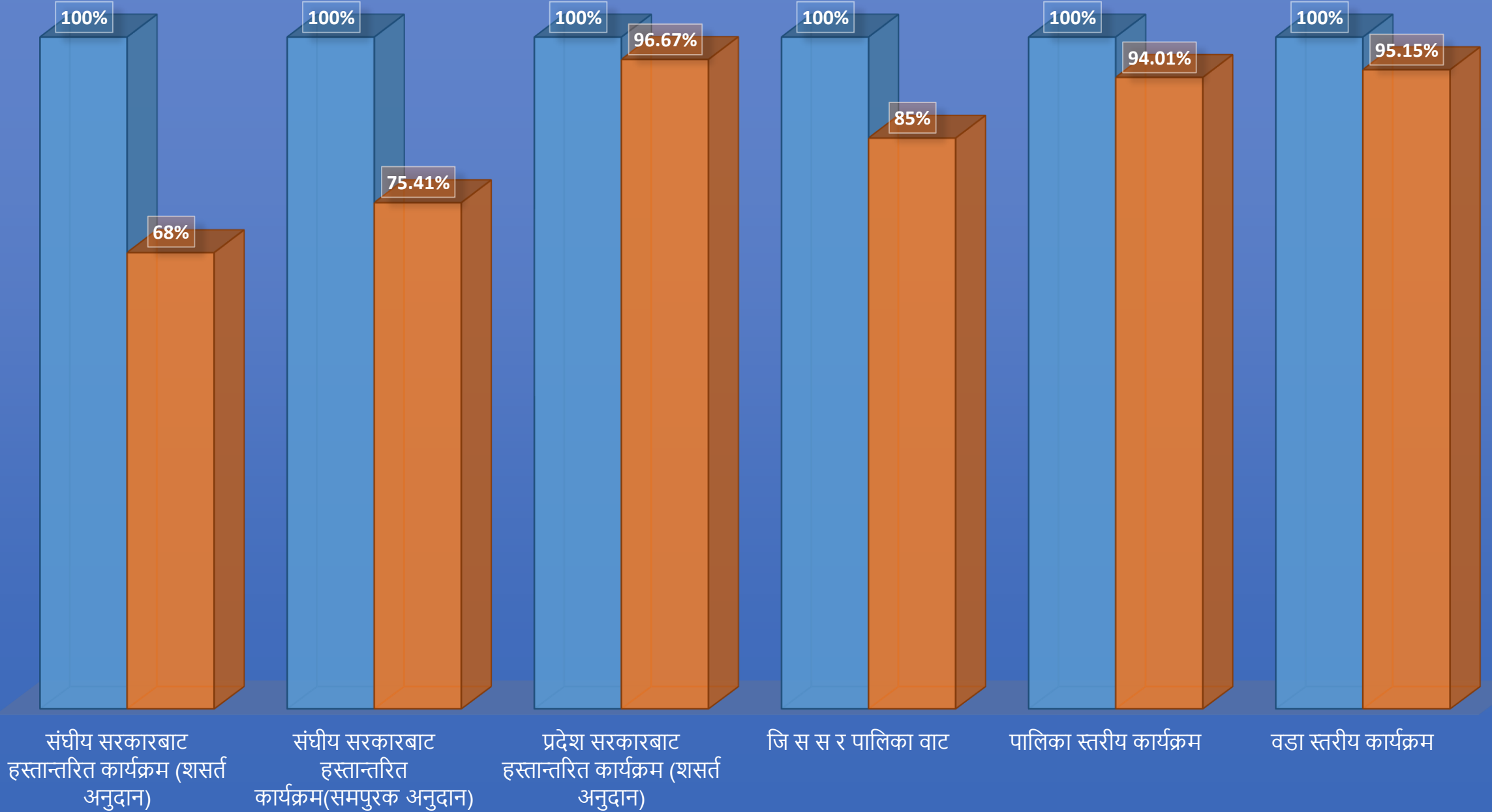

रम्भा गापाको २०७८/७९ को भौतिक प्रगति

- संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान) रु १०२३७०००।
- संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम(समपुरक अनुदान) रु ८४००००००।
- प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान) रु ८०००००००।
- जि स स वाट रु ७७५०००००।
- पालिका स्तरीय कार्यक्रम रु ८१३५०००००।

■ बजेट ■ भौतिक प्रगति

संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम(समपुरक अनुदान)

- ❖ भिमाद, लोरेड, पाडेकोट, थुम्की मोटरबाटो स्तर उन्नति: ६.५ कि मि
- ❖ गयाविन वाल: ३८४.५ घन मि
- ❖ ह्युम पाइप: ४२.५ मि
- ❖ पि .सि .सि: ३२ मि ढलन
- ❖ भौतिक प्रगति ७५.४१%

संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान)

- ❖ रम्भादेवी मन्दिर पर्यटन पूर्वाधार विकास कार्यक्रम, रम्भा गा.पा.-५, पाल्पा (२७ मि. वाल) भौतिक १०० %
- ❖ विद्यालय कक्षाकोठा निर्माण अनुदान २/४कोठा ६ कोठाको भवन बन्दै भौतिक ७५%
- ❖ आदिवासि जनजाति सांस्कृतिक संग्राहालय भौतिक ६५ %
- ❖ माझु खण्ड घाट, मसल्यांग घाट, लप्सिकोटे घाट झो.पु रम्भा ३, लापे पिपदी घाट, रम्भा गाउँपालिका, पाल्पा भौतिक १००%

भौतिक निर्माण

- मोटरबाटो नयाँ बाटो = ५०८० मि
- मोटरबाटो स्तरउन्नति = २८.२ कि मि
- मोटरबाटो पीच / ढलान = २२८ मि
- कुलो निर्माण = ३२१० मि
- एक घर एक धारा = २४८ वटा
- भवन निर्माण नयाँ = ९ वटा

• जम्मा योजना	काम सम्पन्न	बाँकि	भौतिक प्रगति
४२३	४०४	१९	९५.५%

आ.व. : २०७८/७९ आन्तरिक आय विवरण

सि.नं.	आम्दानी शीर्षक	अनुमान	आम्दानी
१	सम्पत्ती, बहाल तथा पट्टा वापतको आयमा लाग्ने कर	३,००,०००	४,६७,५९९
२	भूमिकर/मालपोत	१२,००,०००	८,७८,५२७
३	घरवहाल कर	३०,०००	३,३४,२१२
४	वहाल विटोरी कर	१,५०,०००	६,४६,९१३
५	सवारी साधन कर (साना सवारी)	१०,०००	०
६	अन्य संस्थागत आन्तरिक अनुदान	१०,०००	०
७	अन्य व्यक्तिगत आन्तरिक अनुदान	१५,००,०००	०
८	अन्य बिक्रीबाट प्राप्त रकम	१,६७,१५,०००	५,५३,५९०
९	अन्य सेवा शुल्क तथा बिक्री	१०,०००	१५,३४२
१०	परीक्षा शुल्क	१०,०००	२६,०८६
११	पार्किङ्ग शुल्क	५,०००	५००
१२	सिफारिश दस्तुर	१०,००,०००	११,३६,७६३
१३	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	२,००,०००	२,६८,९२०
१४	अन्य दस्तुर	५,०००	१७,४७,१७७
१५	व्यावसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	५,००,०००	२,१३,५००
१६	अन्य क्षेत्रको आय	२५,०००	१४,६२०
१७	प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	५०,०००	०
१८			९,९५,४३०.९८
			६,३०,३६,००९.४१
जम्मा		२००००००	७२,९९,१७९.९८

आ.व २०७८/७९ रम्भा गाउँपालिकाको अनुकरणीय कार्य

- ❖ रम्भा गाउँपालिकालाई बालमैत्री गाउँपालिकामा रूपान्तरण,
- ❖ प्रारम्भिक बालविकास देखि कक्षा ८ सम्म विद्यालय दिवा खाजाको व्यवस्था
- ❖ विद्यार्थी संग करेसाबारी, विद्यार्थी सामुहिक दुर्घटना बीमा कार्यक्रम, योग प्रशिक्षण शिक्षक तयारी कार्यक्रम सञ्चालन ११ स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण,
- ❖ कोल्डस्टोर निर्माण गरी सञ्चालन,
- ❖ सबै वडाका स्वास्थ्य केन्द्रमा ल्यावको व्यवस्था,
- ❖ १ घर १ धाराको व्यवस्था,
- ❖ उत्पादनमा आधारित अनुदानको व्यवस्था (कृषि र पशुपालनमा)
- ❖ उन्नत विउ बिजन वितरण ,

- गर्भवती आमा र वच्चा स्याहर कार्यक्रम,पुर्ण संस्थागत सुत्केरी कार्यक्रम,
- स्मार्ट कृषि कार्यक्रम,
- साना सिचाइ कार्यक्रम,
- सहकारी मार्फत सिप तथा रोजगार प्रबर्धन कार्यक्रम संचालन,
- रम्भा गाउँपालिकालाई सडक बालबालिका मुक्त गाउँपालिका,
- रम्भा गाउँपालिका पुर्ण सरसफाइ उन्मुख गाउँपालिका

कालिगण्डकी गुरुकुलम् विद्यालयमा भोजन गर्दै

विद्यार्थी सँग करेसाबारी कार्यक्रम

Narayan Mashrangi is with महेन्द्र आधारभुत विद्यालय सुरुमडाडा.

2 d • 🧑🏻

रम्भा गाउँपालिका को विद्यार्थी सडग करेसाबारी कार्यक्रममा वितरण गरिएको काउली फुल्दै

👍 Like

💬 Comment

➡ Send

आधारभुत तह (६-८) सहित दिवाखाजा

बालमैत्री वडा र गाउँपालिका घोषणा

रम्भा गाउँपालिकाको आफ्नै शान, बालमैत्री गाउँपालिका हाम्रो अभियान

बालमैत्री गाउँपालिका घोषणा-२०७८

श्री रम्भा गाउँपालिका,
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
पिपलडाँडा, पाल्पा

मिति २०७८ पौष १५ गते यस रम्भा गाउँपालिकालाई बालमैत्री गाउँपालिका घोषणा गर्ने महाअधिवेशनमा पुन्याउनु भएको योनिदानको उच्च मूल्याङ्कन गर्दै मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद् कार्यालय, (शासकीय सुधार तथा समन्वय महाशाखा) लुम्बिनी प्रदेशले गौरव महसुस गरेको छ, यस सुखद अवसरमा यो कदर-पत्र प्रदान गरिएको छ ।

बालमैत्री गाउँपालिका घोषणा दिनोपनका लागि अझ प्रभावकारी कार्यसम्पादनको अपेक्षा गर्दै रम्भा गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, पिपलडाँडा, पाल्पाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गरिन्छ ।

सुभाष प्रसाद दाहाल
सचिव
मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
(शासकीय सुधार तथा समन्वय महाशाखा)
मुकाम बुटवल, नेपाल

रम्भा गाउँपालिकाको आफ्नै शान : बालमैत्री स्थानीय शान हाम्रो अभियान

रम्भा गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
पिपलडाँडा, पाल्पा

बालमैत्री स्थानीय शासन गाउँपालिका घोषणा प्रमाण-पत्र

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक नेपालको स्थापना पछि राज्यको पुनर्संरचना पश्चात स्थापित पूर्वमा रामपुर नगरपालिका र पूर्वखोला गाउँपालिका, पश्चिममा बगनासकाली गाउँपालिका, उत्तरमा पवित्र कालीगण्डकी नदी र दक्षिणमा माथामदी गाउँपालिकाको सीमार्हिन जोडिएको सामुद्रिक सतह देखि ७५० मिटर देखि १७५४ मिटर सम्म उचाइमा रहेको, ५४.१२ वर्ग किलो मिटर भूभागमा फैलिएको ४५४६ घरधुरीमा ७८५५ बालबालिका सहित २५५०७ जनसंख्या भएको सुन्दर पर्यटकीय तथा ऐतिहासिक रम्भा गाउँपालिकाले बालमैत्री स्थानीय शासन राष्ट्रिय रणनीति, २०६८, बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन निर्देशिका, २०७८ बालमैत्री स्थानीय निकाय (तह) घोषणा कार्यविधि, २०७०, स्थानीय सरकार संवैधानिक ऐन, २०७४ र रम्भा गाउँपालिकाको बालबालिका सम्बन्धी नीति, २०७८ ले निर्दिष्ट गरेका सुचक र मापदण्डहरू पूरा गरेको हुँदा पाल्पा जिल्लाको यस रम्भा गाउँपालिकालाई भव्य र गरिमामय समारोहको बीचमा आज मिति २०७८ पौष १५ गतेका दिन बालमैत्री स्थानीय शासन लागु भएको गाउँपालिका घोषणा सुअवसरमा यो प्रमाण-पत्र प्रदान गरिएको छ ।

बालमैत्री गाउँपालिका घोषणा भएकोमा हार्दिक बधाई तथा शुभकामना सहित आजमात्रै दिनमा बालमैत्री स्थानीय शासनको निरन्तरता तथा दिनोपनको लागि गाउँपालिका समिति रुद्वैव क्रियाशिल हुने अपेक्षा गर्दछौ ।

(इति सम्बन्त २०७८ साल पौष १९ गते रोज २ शुभम)

दल चहादुर राना
प्रमुख अतिथि
संघीय सांसद
(क्षेत्र नं. १, पाल्पा)

मुख्यमन्त्रीको कार्यालय बुटवल र जिल्ला समन्वय समिति,पाल्पाबाट प्राप्त बालमैत्री गाउँपालिका घोषणाको लागि स्वीकृती पत्र

प.सं.०७८/०७९
च.नं. २०९

जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय
तानसेन, पाल्पा

लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

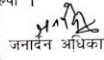
मिति: २०७८।०९।०२

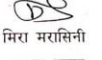
विषय: सिफारिस गरिएको सम्बन्धमा ।

श्री मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
लुम्बिनी प्रदेश, मुकाम बुटवल ।

उपर्युक्त सम्बन्धमा बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन कार्यविधि २०६८, घोषणा कार्यविधि २०७० तथा बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन निर्देशिका २०७८ र स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४, बमोजिम त्यस रम्भा गाउँपालिकाका ५ वटै वडाहरू: साविक हुँगी गाविस, फोक्सिङ्गेट गाविस, पिपलडाँडा गाविस, हुमिन गाविस, तौहुँ गाविस र साविक हेक्लाङ गाविसको वडा नं ९, बालमैत्री स्थानीय शासन प्रबर्द्धन कार्यान्वयन घोषणा प्रक्रियामा विगत २०७५।०९।१० देखि नै कार्य गर्दै आएको र हाल न्यूनतम सूचक र मापदण्ड पूरा गरी वडागत तथा पालिकाको प्रतिवेदन सम्बन्धीत स्थानीय तहबाट यस कार्यालयमा प्राप्त भई सो वडाहरू तथा पालिकाको बालमैत्री स्थानीय शासन जिल्ला समन्वय समितिले अनुगमन, गर्दा सम्पूर्ण निर्धारित न्यूनतम सूचक तथा मापदण्डहरू पूरा गरेको पाइएकोले पाल्पा जिल्लाका १० स्थानीय तहहरू मध्ये विधिवत रूपमा पहिलो बालमैत्री स्थानीय शासन युक्त स्थानीय तह घोषणाको अनुमति दिनका लागि अनुरोध साथ सिफारिस गरिएको व्यहोरा अनुरोध छ ।

बोधार्थ
रम्भा गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
पाल्पा ।

जनार्दन अधिकारी
जिल्ला समन्वय अधिकारी
जिल्ला समन्वय अधिकारी

मिरा मरासिनी
कात्रा प्रमुख
का. प्रमुख

Email: palpaddc@gmail.com
031-420134, 420135, 420136, 420137, 420138
www.ddcpalpa.gov.np

प्रदेश सरकार
लुम्बिनी प्रदेश
मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
(शासकीय सुधार तथा समन्वय महाशाखा)
मुकाम बुटवल, नेपाल

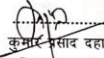
पत्र संख्या:-०७८/७९
च.नं.- शा.सु./ १०८८

मिति: २०७८।०९।०७

विषय: बालमैत्री गाउँपालिका घोषणाका लागि स्वीकृति सम्बन्धमा ।

श्री रम्भा गाउँपालिका,
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
पिपलडाँडा, पाल्पा ।

प्रस्तुत विषयमा तहाँ गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयको च.नं.४९८, मिति २०७८।०९।०५ को पत्रबाट रम्भा गाउँपालिकालाई बालमैत्री गाउँपालिका घोषणाको लागि स्वीकृति माग भइ आएकोमा बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन निर्देशिका, २०७८ को दफा १३ सँग सम्बन्धित, अनुसूची-२ को (ख) बुँदा नं.१० बमोजिम मिति २०७८।०९।०६ को (माननीय मुख्यमन्त्री स्तरीय) निर्णयानुसार स्वीकृति प्रदान गरिएको व्यहोरा अनुरोध छ ।

कुमार प्रसाद देहाल
नि. प्रमुख सचिव

प्रदेश सरकारको सोच "समृद्ध प्रदेश: खुशी जनता"
Email: info.ocmcm@lumbini.gov.np, infooffice05@gmail.com

सिलाइकटाइ तालिम ताँहु तथा हुमिन

ढाका बुनाइ तालिम हुगि तथा पिपलडाडाँ

आयआर्जनका कार्यक्रम

दुना टपरि बनाउने तालिम पिपलडाडाँ

स्थलगत तस्बिर

लक्ष्मी नारायण धाम मन्दिर निर्माण

एक घर एक धारा -बालमैत्री धारा

रिमिघा पर्यटन प्रबधन कार्यक्रम

१०८ वटा बाख्रा वितरण गरिएको टनेल वितरण ८१ जना

शित भण्डारको स्थापना तथा संचालन ।

रम्भामा USG & X-Ray सेवा

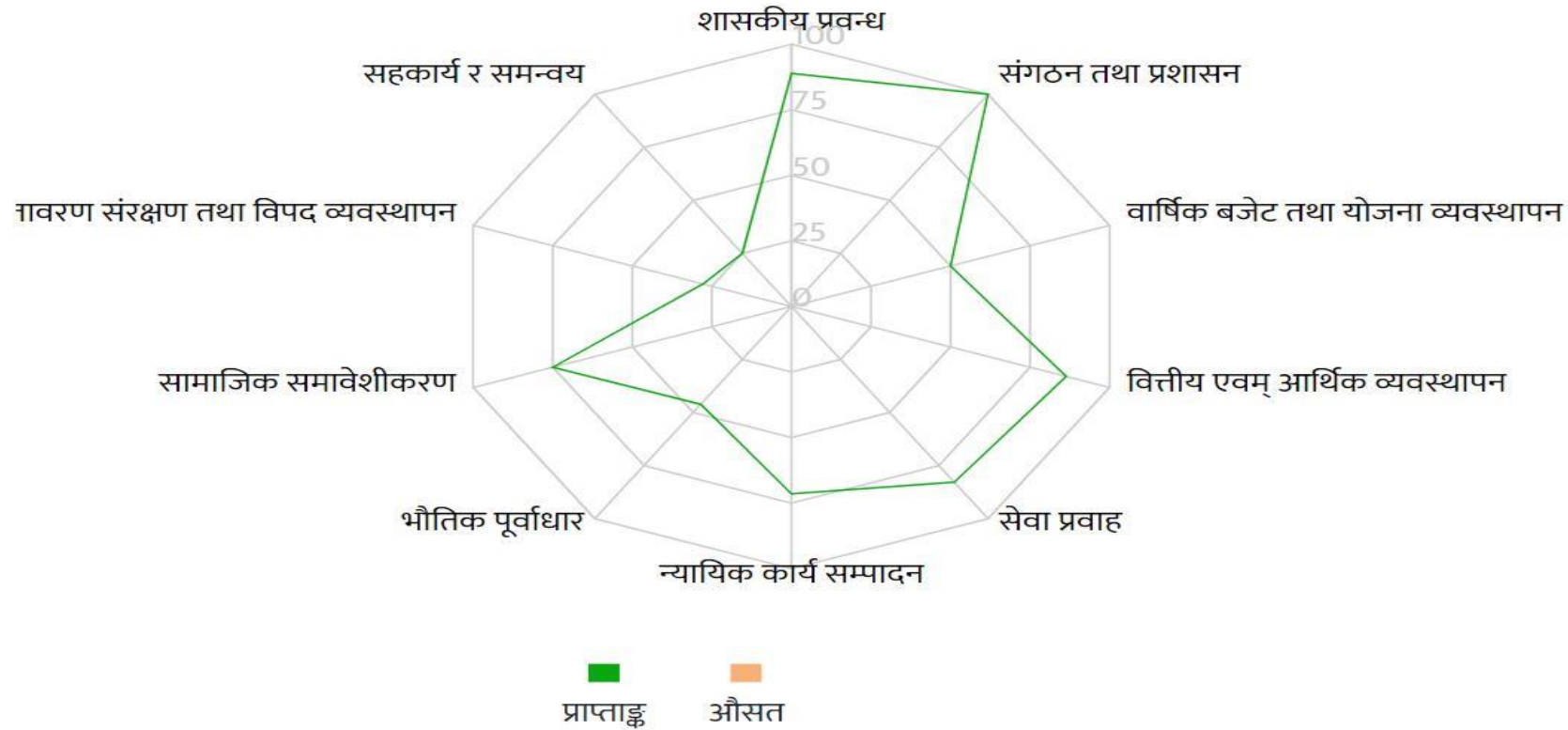
शीघ्र कुपोषणको एकीकृत व्यवस्थापन कार्यक्रम अन्तर्गत हुँगी स्वा.चौकीमा OTC सञ्चालनमा ।

स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्व-मूल्याङ्कन

स्वमुल्यांकनको १० विषय क्षेत्रमा ६६.७५ अंक प्राप्त र गुणस्तर परिक्षणबाट ५१.७५ प्राप्त

स्थानीय तह वित्तीय सुशासन जोखिम मूल्याङ्कन FIDUCIARY RISK ASSESSMENT(२०७८/२०७९)

रम्भा गाउँपालिका

स्थानीय तह वित्तीय सुशासन जोखिम मूल्याङ्कन
FIDUCIARY RISK ASSESSMENT

गृह पृष्ठ

स्थानीय विवरण

ड्यासबोर्ड

रिपोर्ट

स्थिति

रम्भा गाउँपालिका

विवरण

प्रदेश: लुम्बिनी प्रदेश

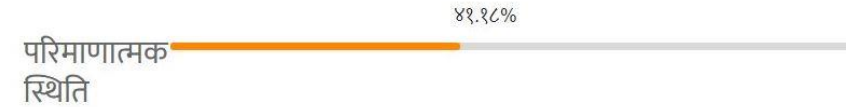
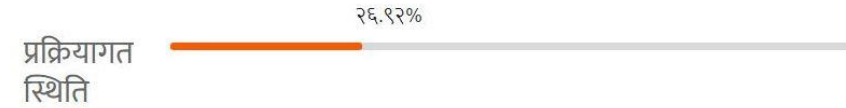
जिल्ला: पाल्पा

नगरपालिका/ गाउँपालिका: रम्भा गाउँपालिका

ईमेल: info@rambhamun.gov.np

वेबसाइट: rambhamun.gov.np

जम्मा प्राप्ताङ्क

मुख्य समस्या र चुनौती

- ❖ दरबन्दि अनुसारका आवश्यक कर्मचारीको अभाव ।
- ❖ गाउँपालिकाको केन्द्र जानेबाटो हाल सम्म पनि कालो पत्रे हुन नसकेको
- ❖ जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको लागि क्षमता विकास तालिमको अपर्याप्तता,
- ❖ संघीय तथा प्रादेशिक ऐन नियम हालसम्म पनि जारी हुन नसक्दा स्थानीय तहबाट गरिने कार्यमा द्विविधा कायम ।
- ❖ संघ र प्रदेशबाट समयमै बजेट निकासो नहुदा कार्यक्रम समयमै सम्पन्न गर्न कठिन ।
- ❖ जिल्ला र प्रदेशले समयमै सूचना सम्प्रेषण नगर्दा कार्यसम्पादनमा कठिनाई ।
- ❖ आन्तरिक आयको लागि श्रोतको कमि ।

केन्द्र, प्रदेश र जिल्लासंगको अपेक्षा

- ❖ आवश्यक कर्मचारीहरुको समयमै व्यवस्थापन,
- ❖ गाउँपालिकाको केन्द्र सम्म कालो पत्रे बाटो निर्माणको लागि बजेट व्यवस्थापन,
- ❖ कर्मचारी र जनप्रतिनिधिहरुको लागि समयनुकुलको क्षमता विकस तालिमको व्यवस्था,
- ❖ संघीय तथा प्रादेशिक ऐन नियम समयमै जारी ,
- ❖ संघ तथा प्रदेशबाट समयमै रकम निकासी,
- ❖ प्रदेश तथा जिल्लाबाट समयमै सूचना सम्प्रेषण ,

धरमबाद !